

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMAN
SOPIMUSSARJA
ULKOVALTAIN KANSSA TEHDYT SOPIMUKSET

2009

Julkaistu Helsingissä 15 päivänä toukokuuta 2009

N:o 25—27

SISÄLLYS

N:o		Sivu
25	Laki Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevaan yleissopimukseen liittyvän toisen pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	173
26	Tasavallan presidentin asetus Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevaan yleissopimukseen liittyvän toisen pöytäkirjan voimaansaattamisesta sekä pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta	174
27	Ulkoasiainministeriön ilmoitus Pohjois-Atlantin sopimuksen sopimusvaltioiden ja muiden rauhankumppanuuteen osallistuvien valtioiden välillä niiden joukkojen asemasta tehdyn sopimuksen toisesta lisäpöytäkirjasta	183

N:o 25

(Suomen säädöskokoelman n:o 1191/2002)

L a k i

Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevaan yleissopimukseen liittyvän toisen pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Annettu Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Brysselissä 19 päivänä kesäkuuta 1997 Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevaan yleissopimukseen liittyvän toisen pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat

lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

HE 191/2002
LaVM 19/2002
EV 184/2002

11—2009

N:o 26

(Suomen säädöskokoelman n:o 314/2009)

Tasavallan presidentin asetus

Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevaan yleissopimukseen liittyvän toisen pöytäkirjan voimaansaattamisesta sekä pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta

Annettu Helsingissä 8 päivänä toukokuuta 2009

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty oikeusministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Brysselissä 19 päivänä kesäkuuta 1997 Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella tehty Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevaan yleissopimukseen liittyvä toinen pöytäkirja, jonka eduskunta on hyväksynyt 26 päivänä marraskuuta 2002 ja jonka tasavallan presidentti on hyväksynyt 20 päivänä joulukuuta 2002 ja jota koskeva hyväksymiskirja on talletettu Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin huostaan 26 päivänä helmikuuta 2003, tulee voimaan 19 päivänä toukokuuta 2009 niin kuin siitä on sovittu.

2 §

Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevaan yleissopimukseen liittyvän toisen pöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta 20 päivänä joulukuuta 2002 annettu laki (1191/2002) tulee voimaan 19 päivänä toukokuuta 2009.

3 §

Pöytäkirjan muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa.

4 §

Tämä asetus tulee voimaan 19 päivänä toukokuuta 2009.

Helsingissä 8 päivänä toukokuuta 2009

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Oikeusministeri *Tuija Brax*

NEUVOSTON SÄÄDÖS,

annettu 19 päivänä kesäkuuta 1997,

Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevaan yleissopimukseen liittyvää toisen pöytäkirjan tekemisestä

(97/C 221/02)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen K.3 artiklan 2 kohdan c alakohdan,

sekä katsoo, että

unionin tavoitteiden toteuttamiseksi jäsenvaltiot pitävät Euroopan yhteisöjen taloudellisia etuja vahingoittavan rikollisuuden torjuntaa yhteistä etua koskevana asiana, joka kuuluu sopimuksen VI osastossa määrätyn yhteistyön alaan,

neuvosto on ensimmäisenä sopimustoimenpiteenä tehnyt 26 päivänä heinäkuuta 1995 antamallaan säädöksellä (1) yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen, jolla pyritään erityisesti torjumaan näihin taloudellisiin etuihin kohdistuvia petoksia,

neuvosto on 27 päivänä syyskuuta 1996 antamallaan säädöksellä (2) toisessa vaiheessa laatinut yleissopimukseen liittyvän pöytäkirjan, jolla pyritään erityisesti torjumaan sellaista lahjontaa, jossa on osallisina kansallisia tai yhteisöjen virkamiehiä ja joka vahingoittaa tai on omiaan vahingoittamaan Euroopan yhteisöjen taloudellisia etuja, on tarpeen edelleen täydentää tätä yleissopimusta toisella pöytäkirjalla, jossa käsitellään erityisesti oikeushenkilöiden vastuuta, takavarikointia, rahanpesua sekä jäsenvaltioiden ja komission välistä yhteistyötä Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamiseksi ja näihin asioihin liittyvien henkilötietojen suojaamiseksi,

PÄÄTTÄÄ, että toinen pöytäkirja, jonka teksti on tämän liitteenä ja jonka Euroopan unionin jäsenvaltioiden hallitusten edustajat ovat tänään allekirjoittaneet, katsotaan tehdyksi,

SUOSITTAA jäsenvaltioille tämän pöytäkirjan hyväksymistä niiden valtiosääntöjen asettamien vaatimusten mukaisesti.

Tehty Luxemburgissa 19 päivänä kesäkuuta 1997.

Neuvoston puolesta
M. DE BOER
Puheenjohtaja

(1) EYVL N:o C 316, 27.11.1995, s. 48.

(2) EYVL N:o C 313, 23.10.1996, s. 1.

LIITE

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella tehty Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevaan yleissopimukseen liittyvä**TOINEN PÖYTÄKIRJA**

Tämän pöytäkirjan KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka ovat Euroopan unionin jäsenvaltioita ja jotka

VIITTAAVAT 19 päivänä kesäkuuta 1997 annettuun Euroopan unionin neuvoston säädöksen,

HALUAVAT pitää huolen siitä, että niiden rikoslain säädöksillä edistetään tehokkaasti Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista,

TUNNUSTAVAT Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehdyn yleissopimuksen merkityksen yhteisöjen tuloihin ja menoihin kohdistuvien petosten torjunnassa,

TUNNUSTAVAT mainittuun yleissopimukseen liittyvän, 27 päivänä syyskuuta 1996 tehdyn pöytäkirjan merkityksen sellaisen lahjonnan torjunnassa, joka vahingoittaa tai on omiaan vahingoittamaan Euroopan yhteisöjen taloudellisia etuja,

OVAT TIETOISIA siitä, että oikeushenkilön lukuun tehdyt teot ja teot, joihin liittyy rahanpesu, saattavat vahingoittaa tai uhata Euroopan yhteisöjen taloudellisia etuja,

OVAT VAKUUTTUNEITA tarpeesta mukauttaa jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä tarvittaessa niin, että niissä säädetään, että oikeushenkilöt voidaan asettaa vastuuseen silloin kun niiden lukuun on tehty petos, annettu lahjus tai harjoitettu rahanpesua, mikä vahingoittaa tai on omiaan vahingoittamaan Euroopan yhteisöjen taloudellisia etuja,

OVAT VAKUUTTUNEITA siitä, että jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä on mukautettava siten, että säädetään tarvittaessa rangaistavaksi teoksi petoksella tai lahjonnalla saatuun hyötyyn kohdistuva rahanpesu, joka vahingoittaa tai on omiaan vahingoittamaan Euroopan yhteisöjen taloudellisia etuja, sekä säädetään mahdolliseksi tällaisella petoksella tai lahjonnalla saadun hyödyn tuomitseminen menetetyksi,

OVAT VAKUUTTUNEITA siitä, että jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä on mukautettava tarvittaessa, jotta estetään keskinäisestä avunannosta kieltäytyminen pelkästään siksi, että tähän pöytäkirjaan kuuluvat rikokset koskevat vero- tai tullirikoksia tai niitä pidetään sellaisina,

TOTEAVAT, että Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehdystä yleissopimuksessa määrätään jo jäsenvaltioiden välisestä yhteistyöstä, mutta että on tarpeen säätää myös jäsenvaltioiden ja komission välisestä yhteistyöstä, jotta varmistetaan Euroopan yhteisöjen taloudellisia etuja vahingoittavien tai mahdollisesti vahingoittavien petosten, lahjuksen antamisen tai ottamisen ja niihin liittyvän rahanpesun vastainen

tehokas toiminta, mukaanlukien tietojenvaihto jäsenvaltioiden ja komission välillä, sanotun rajoittamatta yhteisöoikeuden mukaisia velvoitteita.

KATSOVAT, että tietojenvaihdon edistämiseksi ja helpottamiseksi on tarpeellista varmistaa riittävä henkilötietojen suoja,

KATSOVAT, ettei tietojen vaihto saisi olla käynnissä olevien tutkimusten esteenä, minkä vuoksi on huolehdittava tutkintasalaisuuden suojaamisesta,

KATSOVAT että on laadittava asianmukaiset määräykset Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen toimivallasta,

KATSOVAT lopuksi, että tiettyihin tässä pöytäkirjassa tarkoitettuihin tekoihin olisi voitava soveltaa Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehdyn yleissopimuksen asiaa koskevia määräyksiä,

OVAT SOPINEET SEURAAVISTA MÄÄRÄYKSISTÄ:

1 artikla

Määritelmät

Tässä pöytäkirjassa tarkoitetaan:

a) 'yleissopimuksella' Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan nojalla 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehtyä yleissopimusta yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (1);

b) 'petoksella' yleissopimuksen 1 artiklassa tarkoitettua tekoa,

c) — 'lahjuksen ottamisella' Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan nojalla 27 päivänä syyskuuta 1996 tehdyn Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevaan yleissopimukseen liittyvän pöytäkirjan 2 artiklassa tarkoitettua tekoa (2) ja

— 'lahjuksen antamisella' mainitun pöytäkirjan 3 artiklassa tarkoitettua tekoa,

d) 'oikeushenkilöllä' mitä tahansa muodostumaa, jolla on oikeushenkilön asema sovellettavan kansallisten lainsäädännön mukaan, lukuun ottamatta valtioita tai muita julkisia elimiä niiden käyttäessä julkiseen valtaan liittyviä oikeuksiaan sekä julkisoikeudellisia kansainvälisiä järjestöjä.

e) 'rahanpesulla' rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä 10 päivänä kesäkuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/308/ETY (3), 1 artiklan kolmannessa luetelmakohdassa määritellyjä tekoja, jotka liittyvät petoksella ainakin törkeissä tapauksissa ja lahjuksen antamisella tai ottamisella saatuun hyötyyn.

2 artikla

Rahanpesu

Kukin jäsenvaltio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet saattaakseen rahanpesun rangaitavaksi teoksi.

3 artikla

Oikeushenkilöiden vastuu

1. Kukin jäsenvaltio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että oikeushenkilöt voidaan saattaa vastuuseen petoksesta, lahjuksen antamisesta ja rahanpesusta, jotka on oikeushenkilön hyväksi tehnyt joko yksin tai oikeushenkilön toimitelimen osana toimien henkilö, jonka johtava asema oikeushenkilössä perustuu

(1) EYVL N:o C 316, 27.11.1995, s. 49.

(2) EYVL N:o C 313, 23.10.1996, s. 2.

(3) EYVL N:o L 166, 28.6.1991, s. 77

- valtaan edustaa oikeushenkilöä, tai
 - valtaan tehdä päätöksiä oikeushenkilön puolesta, tai
 - valtuuksiin harjoittaa valvontaa oikeushenkilössä,
- sekä osallistumisesta tällaiseen petokseen, lahjuksen antamiseen tai rahanpesuun avunantajana tai yllyttäjänä tai tällaisen petoksen yrittämisestä.

2. 1 kohdassa tarkoitettujen tapausten lisäksi kukin jäsenvaltio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että oikeushenkilö voidaan saattaa vastuuseen, jos 1 kohdassa tarkoitettujen henkilön harjoittaman ohjauksen tai valvonnan puutteellisuus on mahdollistanut oikeushenkilön alaisena toimivan henkilön kyseisen oikeushenkilön hyväksi tekemän petoksen, lahjuksen antamisen tai rahanpesun.

3. 1 ja 2 kohdan mukainen oikeushenkilön vastuu ei estä rikosoikeudenkäyntiä sellaisia luonnollisia henkilöitä vastaan, jotka ovat tekijöitä, yllyttäjiä tai avunantajia petoksessa, lahjuksen antamisessa tai rahanpesussa.

4 artikla

Oikeushenkilöihin kohdistuvat seuraamukset

1. Kukin jäsenvaltio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti vastuulliseksi todetulle oikeushenkilölle voidaan langettaa tehokkaita, suhteellisia ja vakuuttavia seuraamuksia, joihin kuuluu rikosoikeudellisia tai muita sakkoja ja joihin voi kuulua muita seuraamuksia, kuten

- a) oikeuden menettäminen julkisista varoista myönnettyjen etuuksien tai tuen saamiseen,
- b) väliaikainen tai pysyvä kielto harjoittaa liiketoimintaa,
- c) oikeudelliseen valvontaan asettaminen,

d) oikeudellinen määräys lopettaa toiminta.

2. Kukin jäsenvaltio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti vastuulliseksi todettua oikeushenkilöä voidaan rangaista tehokkailla, suhteellisilla ja vakuuttavilla rangaistusseuraamuksilla tai toimenpiteillä.

5 artikla

Menetetyksi tuomitseminen

Kukin jäsenvaltio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet mahdollistaakseen petoksen, lahjuksen antamisen tai ottamisen ja rahanpesun tekovälineiden sekä hyödyn tai mainitun hyödyn arvoa vastaavien varojen takavarikon ja, sen rajoittamatta vilpittömässä mielessä toimineiden sivullisten oikeuksia, menetetyksi tuomitsemisen tai haltuunoton. Jäsenvaltio käsittelee takavarikoituja tai menetetyksi tuomittuja tekovälineitä, hyötyä tai muita varoja kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti.

6 artikla

Vero- ja tullirikokset

Jäsenvaltio ei voi kieltäytyä petos-, lahjuksen antamis- ja ottamis- sekä rahanpesurikoksiin liittyvän keskinäisen oikeusavun antamisesta vain siitä syystä, että teko koskee vero- tai tullirikosta tai sitä pidetään vero- tai tullirikoksena.

7 artikla

Yhteistyö Euroopan yhteisöjen komission kanssa

1. Jäsenvaltiot ja komissio tekevät keskinäistä yhteistyötä petosten, lahjusten antamisen ja ottamisen sekä rahanpesun torjunnassa.

Tässä tarkoituksessa komissio antaa toimivaltaisille kansallisille virnaomaisille sellaista teknistä ja toiminnallista apua, jota ne saavat tarvita tutkimustensa yhteensovittamiseksi.

2. Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat vaihtaa tietoja komission kanssa tosiasioiden selvittämisen helpottamiseksi ja petosten, lahjuksen antamisen ja ottamisen sekä rahanpesun vastaisen tehokkaan toiminnan varmistamiseksi. Komissio ja toimivaltaiset kansalliset viranomaiset ottavat huomioon kussakin yksittäistapauksessa tutkintasalaisuuden ja tietosuojan vaatimukset. Komissiolle tietoja toimittaessaan jäsenvaltio voi tässä tarkoituksessa asettaa tietojen käyttämistä koskevia erityisehtoja komissiolle tai toiselle jäsenvaltiolle, jolle kyseinen tieto voidaan välittää.

8 artikla

Komission vastuu tietosuojasta

Komissio varmistaa, että 7 artiklan 2 kohdan nojalla tapahtuvassa tietojenvaihdossa se noudattaa henkilötietojen käsittelyssä suojelun tasoa, joka vastaa yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 95/46/EY määriteltyä suojelun tasoa (1).

9 artikla

Tietosuojasääntöjen julkaiseminen

8 artiklan mukaisia velvoitteita koskevat säännöt julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

10 artikla

Tietojen luovutus muihin jäsenvaltioihin ja kolmansiin maihin

1. Niillä edellytyksillä, joihin 7 artiklan 2 kohdassa viitataan, komissio voi 7 artiklan mukaisia tehtäviään täyttäessään luovuttaa jäsenvaltioilta saamiaan henkilötietoja mille tahansa muulle jäsenvaltiolle. Komissio ilmoittaa tiedot antaneelle jäsenvaltiolle tällaisesta aikomuksestaan.

2. Komissio voi samoin edellytyksin luovuttaa jäsenvaltiolta saamiaan henkilötietoja

7 artiklan mukaisia tehtäviä täyttäessään mille tahansa kolmannelle maalle edellyttäen, että jäsenvaltio, joka on antanut tiedot, on antanut suostumuksensa siihen.

11 artikla

Valvontaviranomainen

Viranomainen, joka on määrätty tai perustettu harjoittamaan sellaisten henkilötietojen riippumatonta tietosuojavalvontaa, joita komissio pitää hallussaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisten tehtäviensä nojalla, on toimivaltainen harjoittamaan samaa valvontaa komission tämän pöytäkirjan nojalla hallussaan pitämien henkilötietojen suhteen.

12 artikla

Suhde yleissopimukseen

1. Yleissopimuksen 3, 5 ja 6 artiklan määräyksiä sovelletaan myös tämän pöytäkirjan 2 artiklassa tarkoitettuihin tekoihin.

2. Seuraavia yleissopimuksen määräyksiä sovelletaan myös tähän pöytäkirjaan:

— 4 artiklaa siten, että sen 2 kohdassa tarkoitetut julistukset koskevat myös tätä pöytäkirjaa, ellei tämän pöytäkirjan 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua ilmoitusta annettaessa toisin ilmoiteta,

— 7 artikla siten, että ”ne bis in idem” –periaatetta sovelletaan myös oikeushenkilöihin, ja siten, että yleissopimuksen 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut julistukset koskevat myös tätä pöytäkirjaa, ellei tämän pöytäkirjan 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua ilmoitusta annettaessa toisin ilmoiteta,

— 9 artiklaa,

— 10 artiklaa.

(1) EYVL N:o L 281, 23.11.1995, s. 31

*13 artikla***Yhteisöjen tuomioistuin**

1. Tämän pöytäkirjan tulkintaa ja soveltamista koskevat jäsenvaltioiden väliset riidat on ratkaisun löytämiseksi ensi vaiheessa tutkittava neuvostossa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastossa määrättyä menettelyä noudattaen.

Jollei ratkaisuun ole päästy kuuden kuukauden kuluessa, jokin riidan osapuolista voi saattaa asian yhteisöjen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

2. Kaikki yhden tai useamman jäsenvaltion ja komission väliset riidat, jotka koskevat tämän pöytäkirjan 2 artiklan soveltamista suhteessa 1 artiklan e alakohtaan sekä 7, 8 ja 10 artiklan ja 12 artiklan 2 kohdan neljännen luetelmakohdan soveltamista ja joita ei ole voitu sopia neuvotteluilla, voidaan saattaa yhteisöjen tuomioistuimen ratkaistaviksi kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun jompikumpi riidan osapuolista on ilmoittanut toiselle osapuolelle riidan olemassaolosta.

3. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan nojalla 29 päivänä marraskuuta 1996 tehtyä pöytäkirjaa (1), joka koskee Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ennakkoratkaisuin antamaa tulkintaa Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta tehdystä yleissopimuksesta, sovelletaan tähän pöytäkirjaan siten, että jäsenvaltion tuon pöytäkirjan 2 artiklan nojalla antama julistus koskee myös tätä pöytäkirjaa, ellei kyseinen jäsenvaltio tämän pöytäkirjan 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua ilmoitusta antaessaan toisin ilmoita.

*14 artikla***Sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu**

Tätä pöytäkirjaa sovellettaessa yhteisön sopimussuhteen ulkopuolinen vastuu määräytyy Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 215 artiklan toisen kappaleen mukaan. Saman sopimuksen 178 artiklaa sovelletaan.

*15 artikla***TuomioistuINVALVONTA**

1. Yhteisön tuomioistuin on toimivaltainen kanteissa, jotka luonnollinen tai oikeushenkilö on nostanut sellaista komission päätöstä vastaan, joka on osoitettu mainitulle henkilölle tai joka koskee tätä henkilöä välittömästi ja henkilökohtaisesti, 8 artiklan tai minkä tahansa sen nojalla annetun säännön rikkomisen taikka toimivaltuuksien väärinkäytön perusteella.

2. Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 168 a artiklan 1 ja 2 kohtaa, 173 artiklan viidettä kappaletta, 174 artiklan ensimmäistä kappaletta, 176 artiklan ensimmäistä ja toista kappaletta sekä 185 ja 186 artiklaa samoin kuin Euroopan yhteisön tuomioistuimen perussääntöä sovelletaan soveltuvien osin.

*16 artikla***Voimaantulo**

1. Jäsenvaltioiden on hyväksyttävä tämä pöytäkirja valtiosääntöjen vaatimusten mukaisesti.

2. Jäsenvaltiot ilmoittavat Euroopan unionin neuvoston pääsihteerille tämän pöytäkirjan hyväksymisen edellyttämien valtiosääntönsä mukaisten menettelyjen loppuunsaattamisesta.

3. Tämä pöytäkirja tulee voimaan yhdeksänkymmenen päivän kuluttua siitä, kun niistä valtioista, jotka ovat Euroopan unionin jäseniä neuvoston antaessa pöytäkirjan tekemistä koskevan säädöksen, viimeinenkin on antanut 2 kohdan mukaisen ilmoituksen. Jos yleissopimus ei kuitenkaan ole tullut voimaan tuohon päivään mennessä, pöytäkirja tulee voimaan samana päivänä kuin yleissopimus.

4. Edellä olevan 7 artiklan 2 kohdan soveltaminen kuitenkin keskeytetään, jos ja siksi

(1) EYVL N:o C 151, 20.5.1997, s. 1.

ajaksi kun asianomainen Euroopan yhteisöjen toimielin ei ole täyttänyt 9 artiklan mukaista velvoitettaan julkaista tietosuojasäännöt tai 11 artiklassa olevia valvontaviranomaisia koskevia ehtoja ei ole täytetty.

17 artikla

Uusien jäsenvaltioiden liittyminen

1. Tähän pöytäkirjaan voi liittyä jokainen valtio, josta tulee Euroopan unionin jäsen.

2. Tämän pöytäkirjan teksti, joka on laadittu unioniin liittyvän valtion kielellä Euroopan unionin neuvostossa, on todistusvoimainen.

3. Liittymisasiakirjat talletetaan tallettajan huostaan.

4. Tämä pöytäkirja tulee voimaan jokaisen siihen liittyneen valtion osalta yhdeksänkymmenen päivän kuluttua siitä päivästä, jona valtio on tallettanut liittymiskirjansa, tai tämän pöytäkirjan voimaantulopäivänä, jos pöytäkirja ei ole vielä tullut voimaan kyseisen yhdeksänkymmenen päivän määräajan päättyessä.

18 artikla

Varaumat

1. Jokainen jäsenvaltio voi varata itselleen oikeuden saattaa lahjuksen antamisesta tai ot-

tamisesta saatavaan hyötyyn liittyvän rahanpesun rangaistavaksi teoksi vain törkeissä lahjuksen antamis- tai ottamistapauksissa. Tällaisen varauman tekevä jäsenvaltio ilmoittaa tästä tallettajalle antamalla tiedot varauman laajuudesta tehdessään 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen. Tällainen varauma on voimassa viisi vuotta mainitun ilmoituksen tekemisestä. Varauma voidaan uusia kerran toisen viiden vuoden jakson ajaksi.

2. Itävallan tasavalta voi tehdessään 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen todeta, etteivät 3 ja 4 artikla velvoita sitä. Tällainen lausuma lakkaa olemasta voimassa viiden vuoden kuluttua tällä säädöksellä tehdyn pöytäkirjan hyväksymispäivästä.

3. Näiden lisäksi ainoastaan 12 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä ja toisessa luetelmakohdassa määrätyt varaumat sallitaan.

19 artikla

Tallettaja

1. Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri on tämän pöytäkirjan tallettaja.

2. Tallettaja julkaisee *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* pöytäkirjan hyväksymiset ja siihen liittymiset, julistukset ja varaumat samoin kuin kaikki tätä pöytäkirjaa koskevat ilmoitukset.

YHTEINEN LAUSUMA 13 ARTIKLAN 2 KOHDASTA

Jäsenvaltiot ilmoittavat, että 13 artiklan 2 kohdan viittausta pöytäkirjan 7 artiklaan sovelletaan ainoastaan komission ja jäsenvaltioiden väliseen yhteistyöhön, eikä sillä rajoiteta jäsenvaltioiden harkintavaltaa niiden antaessa tietoja rikostutkintojen yhteydessä.

KOMISSION JULISTUS 7 ARTIKLASTA

Komissio hyväksyy tehtävät, jotka sille on uskottu yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevaan yleissopimukseen liittyvän toisen pöytäkirjan 7 artiklassa.

N:o 27

Ulkoasiainministeriön ilmoitus

Pohjois-Atlantin sopimuksen sopimusvaltioiden ja muiden rauhankumppanuuteen osallistuvien valtioiden välillä niiden joukkojen asemasta tehdyn sopimuksen toisesta lisäpöytäkirjasta

Annettu Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 2009

Ulkoasiainministeriö ilmoittaa, että tämän ilmoituksen liitteenä julkaistaan Pohjois-Atlantin sopimuksen sopimusvaltioiden ja muiden rauhankumppanuuteen osallistuvien valtioiden välillä niiden joukkojen asemasta tehdyn sopimuksen toisessa lisäpöytäkirjassa

(SopS 72-73/2005) tarkoitettu, Pariisissa 28 päivänä elokuuta 1952 tehty pöytäkirja Pohjois-Atlantin sopimuksen mukaisesti perustettujen kansainvälisten sotilasesikuntien asemasta.

Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 2009

Ulkoasiainministeri *Alexander Stubb*

Lainsäädäntöneuvos Päivi Kaukoranta

(Suomennos)

PÖYTÄKIRJA

POHJOIS-ATLANTIN SOPIMUKSEN MUKAISESTI PERUSTETTUIJEN KANSAINVÄLISTEN SOTILASESI- KUNTIEN ASEMASTA

Washingtonissa 4 päivänä huhtikuuta 1949 allekirjoitetun Pohjois-Atlantin sopimuksen sopimuspuolet, jotka

katsovat, että niiden alueille voidaan Pohjois-Atlantin sopimuksen nojalla tehtävällä erillisellä järjestelyllä perustaa kansainvälisiä esikuntia, ja

haluavat määritellä sellaisten esikuntien ja niiden henkilöstön aseman Pohjois-Atlantin sopimuksen alueella;

ovat sopineet Lontoossa 19 päivänä kesäkuuta 1951 niiden joukkojen asemasta tehdyn sopimuksen pöytäkirjasta:

1 artikla

Tässä pöytäkirjassa ilmaisu

a. ”sopimus” tarkoittaa Lontoossa 19 päivänä kesäkuuta 1951 Pohjois-Atlantin sopimuksen sopimuspuolten välillä niiden joukkojen asemasta tehtyä sopimusta;

b. ”strategisen tason esikunta” tarkoittaa liittouman joukkojen esikuntaa Euroopassa (SHAPE), liittouman ylimmän Atlantin komentajan (SACLANT) esikuntaa tai muuta vastaavaa kansainvälistä sotilasesikuntaa, joka on perustettu Pohjois-Atlantin sopimuksen nojalla;

c. ”liittouman esikunta” tarkoittaa strategisen tason esikuntaa ja muuta Pohjois-Atlantin sopimuksen mukaisesti perustettua kansainvälistä sotilasesikuntaa, joka on suoraan strategisen tason esikunnan alaisuudessa;

d. ”Pohjois-Atlantin neuvosto” tarkoittaa Pohjois-Atlantin sopimuksen 9 artiklan nojalla perustettua neuvostoa tai mitä tahansa sen apuelintä, jolla on valta toimia sen puolesta.

PROTOCOL

ON THE STATUS OF INTERNATIONAL MILITARY HEADQUARTERS SET UP PURSUANT TO THE NORTH ATLANTIC TREATY

The parties to the North Atlantic Treaty signed in Washington on 4th April, 1949,

Considering that international military Headquarters may be established in their territories, by separate arrangement, under the North Atlantic Treaty, and

Desiring to define the status of such Headquarters and of the personnel thereof within the North Atlantic Treaty area,

Have agreed to the present Protocol to the Agreement signed in London on 19th June, 1951, regarding the Status of their Forces:

Article 1

In the present Protocol the expression

(a) ”the Agreement” means the Agreement signed in London on 19th June, 1951, by the Parties to the North Atlantic Treaty regarding the status of their Forces;

(b) ”Supreme Headquarters” means Supreme Headquarters Allied Powers in Europe, Headquarters of the Supreme Allied Commander Atlantic and any equivalent international military Headquarters set up pursuant to the North Atlantic Treaty;

(c) ”Allied Headquarters” means any Supreme Headquarters and any international military Headquarters set up pursuant to the North Atlantic Treaty which is immediately subordinate to a Supreme Headquarters;

(d) ”North Atlantic Council” means the Council established by Article 9 of the North Atlantic Treaty or any of its subsidiary bodies authorised to act on its behalf.

2 artikla

Sopimusta sovelletaan tämän pöytäkirjan sopimuspuolen alueella seuraavien määräysten mukaisesti liittouman esikuntaan Pohjois-Atlantin sopimuksen alueella ja sellaisen esikunnan sotilas- ja siviilihenkilöstöön ja niiden huollettaviin, jotka sisältyvät tämän pöytäkirjan 3 artiklan 1 kappaleen a, b ja c kohdan määritelmiin, kun mainittu henkilöstö on sellaisella alueella virkatehtäviensä yhteydessä tai kun huollettavat ovat sellaisella alueella puolisonsa tai vanhempinsa virkatehtävien yhteydessä.

3 artikla

1. Sovellettaessa sopimusta liittouman esikuntaan ilmaisuilla ”joukko”, ”siviilihenkilöstö” ja ”huollettava” on sopimuksessa esiintyessään seuraavat merkitykset:

a. ”joukko” tarkoittaa liittouman esikunnassa palvelevaa henkilöstöä, joka kuuluu jonkun Pohjois-Atlantin sopimuksen sopimuspuolen maa-, meri- tai ilmavoimiin;

b. ”siviilihenkilöstö” tarkoittaa siviilihenkilöstöä, joka ei ole kansalaisuudeton eikä muun kuin Pohjois-Atlantin sopimuksen sopimuspuolen kansalainen eikä vastaanottajavaltion kansalainen tai henkilö, jolla on kotipaikka vastaanottajavaltiossa ja joka i) palvelee liittouman esikunnassa ja on jonkun Pohjois-Atlantin sopimuspuolen armeijan palveluksessa tai ii) kuuluu liittouman esikuntien palveluksessa oleviin siviilihenkilöstöluokkiin siten kuin Pohjois-Atlantin neuvosto päättää;

c. ”huollettava” tarkoittaa tämän kappaleen a ja b kohdassa määritellyn joukon tai siviilihenkilöstön jäsenen puolisoa tai sellaisen jäsenen lasta, joka saa häneltä elatusensa.

2. Liittouman esikuntaa pidetään joukko-
na sopimuksen II artiklaa, V artiklan 2 kappaletta, VII artiklan 10 kappaletta ja IX artiklan 2-4, 7 ja 8 kappaletta sekä XIII artiklaa sovellettaessa.

Article 2

Subject to the following provisions of this Protocol, the Agreement shall apply to Allied Headquarters in the territory of a Party to the present Protocol in the North Atlantic Treaty area, and to the military and civilian personnel of such Headquarters and their dependents included in the definitions in sub-paragraphs (a), (b) and (c) of paragraph 1 of Article 3 of this Protocol, when such personnel are present in any such territory in connection with their official duties or, in the case of dependents, the official duties of their spouse or parent.

Article 3

1. For the purpose of applying the Agreement to an Allied Headquarters the expressions 'force', 'civilian component' and 'dependent', wherever they occur in the Agreement shall have the meanings set out below:

(a) "force" means the personnel attached to the Allied Headquarters who belong to the land, sea or air armed services of any Party to the North Atlantic Treaty;

(b) "civilian component" means civilian personnel who are not stateless persons, nor nationals of any State which is not a Party to the Treaty, nor nationals of, nor ordinarily resident in the receiving State, and who are (i) attached to the Allied Headquarters and in the employ of an armed service of a Party to the North Atlantic Treaty or (ii) in such categories of civilian personnel in the employ of the Allied Headquarters as the North Atlantic Council shall decide;

(c) "dependent" means the spouse of a member of a force or civilian component, as defined in sub-paragraphs (a) and (b) of this paragraph, or a child of such member depending on him or her for support.

2. An Allied Headquarters shall be considered to be a force for the purposes of Article II, paragraph 2 of Article V, paragraph 10 of Article VII, paragraphs 2,3,4,7 and 8 of Article IX, and Article XIII, of the Agreement.

4 artikla

Oikeudet ja velvollisuudet, jotka sopimuksella annetaan tai asetetaan lähettävävaltiolle tai sen viranomaisille sen joukkojen, siviilihenkilöstön tai huollettavien osalta, uskotaan tai annetaan liittouman esikunnan ja sen henkilöstön ja huollettavien osalta, joihin sopimusta sovelletaan tämän pöytäkirjan 2 artiklan mukaisesti, asianomaiselle strategisen tason esikunnalle ja sen alaisille viranomaisille seuraavia poikkeuksia lukuun ottamatta:

a. oikeus käyttää rikoslainkäyttö- ja kurinpitovoimaa, joka annetaan lähettävävaltion sotilasviranomaisille sopimuksen VII artiklan mukaisesti, uskotaan sen valtion sotilasviranomaisille, jonka asevoimia koskevan oikeuden alaisena henkilö mahdollisesti on;

b. velvollisuudet, jotka asetetaan lähettävävaltiolle tai sen viranomaisille sopimuksen II artiklan, III artiklan 4 kappaleen, VII artiklan 5 kappaleen a kohdan ja 6 kappaleen a kohdan, VIII artiklan 9 ja 10 kappaleen sekä XIII artiklan mukaisesti, annetaan sekä liittouman esikunnalle että sille valtiolle, jonka armeijasta tai sen jäsenestä tai työntekijästä tai sellaisen huollettavasta on kysymys;

c. sopimuksen III artiklan 2 kappaleen a kohdan ja 5 kappaleen sekä XIV artiklan tarkoittamassa tapauksessa lähettävävaltiona on joukon jäsenten ja heidän huollettavien osalta valtio, jonka armeijaan jäsen kuuluu, ja siviilihenkilöstön jäsenten ja heidän huollettavien osalta valtio, jonka armeijan palveluksessa jäsen mahdollisesti on;

d. velvollisuudet, jotka asetetaan lähettävävaltiolle sopimuksen VIII artiklan 6 ja 7 kappaleen nojalla, asetetaan valtiolle, jonka armeijaan kuuluu henkilö, jonka toimesta tai laiminlyönnistä vaatimus johtuu, tai siviilihenkilöstön jäsenen osalta, valtiolle, jonka armeijan palveluksessa hän on, tai jos sellaista valtiota ei ole, sille liittouman esikunnalle, jonka jäsen kysymyksessä oleva henkilö on.

Sekä mahdollisella valtiolla, jolle tämän kappaleen mukaiset velvollisuudet asetetaan, että kysymyksessä olevalla liittouman

Article 4

The rights and obligations which the Agreement gives to or imposes upon the sending State or its authorities in respect of its forces or their civilian components or dependents shall, in respect of an Allied Headquarters and its personnel and their dependents to whom the Agreement applies in accordance with Article 2 of the present Protocol, be vested in or attached to the appropriate Supreme Headquarters and the authorities responsible under it, except that

(a) the right which is given by Article VII of the Agreement to the military authorities of the sending State to exercise criminal and disciplinary jurisdiction shall be vested in the military authorities of the State, if any, to whose military law the person concerned is subject;

(b) the obligations imposed upon the sending state or its authorities by Article II, paragraph 4 of Article III, paragraphs 5 (a) and 6 (a) of Article VII paragraphs 9 and 10 of Article VIII, and Article XIII, of the Agreement, shall attach both to the Allied Headquarters and to any State whose armed service, or any member or employee of whose armed service, or the dependent of such member or employee, is concerned;

(c) for the purposes of paragraphs 2 (a) and 5 of Article III, and Article XIV, of the Agreement the sending State shall be, in the case of members of a force and their dependents, the State to whose armed service the member belongs, or, in the case of members of a civilian component and their dependents, the State, if any, by whose armed service the member is employed;

(d) the obligations imposed on the sending State by virtue of paragraphs 6 and 7 of Article VIII of the Agreement shall attach to the State to whose armed service the person belongs whose act or omission has given rise to the claim or, in the case of a member of a civilian component, to the State by whose armed service he is employed or, if there is no such State, to the Allied Headquarters of which the person concerned is a member.

Both the State, if any, to which obligations attach under this paragraph and the Allied Headquarters concerned shall have

esikunnalla on lähettävävaltion oikeudet VIII artiklan 8 kappaleen mukaista väli-
miestä nimitettäessä.

5 artikla

Liittouman esikunnan jokaisella jäsenellä tulee olla esikunnan antama valokuvallinen henkilötodistus, josta ilmenevät henkilön nimet, syntymäaika, sotilasarvo tai -taso ja mahdollinen numero sekä voimassaoloaika. Todistus on esitettävä pyydettyä.

6 artikla

1. Sopimuspuolille asetetut velvollisuudet luopua vaatimuksista sopimuksen VIII artiklan mukaisesti koskevat sekä liittouman esikuntaa että jokaista tämän pöytäkirjan sopimuspuolta.

2. Sopimuksen VIII artiklan 1 ja 2 kappaleissa

a. liittouman esikunnan tai tämän pöytäkirjan sopimuspuolen omistamaa omaisuutta, jota liittouman esikunta käyttää, on pidettävä sopimuspuolen omistamana ja sen asevoimien käyttämänä omaisuutena;

b. tämän pöytäkirjan 3 artiklan 1 kappaleessa määritellyn joukon tai siviilihenkilöstön jäsenen tai liittouman esikunnan muun työntekijän aiheuttamaa vahinkoa on pidettävä sopimuspuolen asevoimien jäsenen tai työntekijän aiheuttamana vahinkona;

c. ilmaisun ”sopimuspuolen omistama” määritelmä VIII artiklan 3 kappaleessa kattaa liittouman esikunnan.

3. Vaatimukset, joihin sovelletaan sopimuksen VIII artiklan 5 kappaletta, sisältävät vaatimukset (muut kuin sopimusperusteiset vaatimukset ja vaatimukset, joihin sovelletaan saman artiklan 6 ja 7 kappaletta), jotka johtuvat liittouman esikunnan työntekijän toimista tai laiminlyönneistä tai muista toimista tai laiminlyönneistä, joiden tapahtumisesta liittouman esikunta on oikeudellisesti vastuussa, ja jotka aiheuttavat vahinkoa vastaanottajavaltion alueella kolmansille osapuolille, jotka eivät ole tämän pöytäkirjan sopimuspuolia.

the rights of the sending State in connection with the appointment of an arbitrator under paragraph 8 of Article VIII.

Article 5

Every member of an Allied Headquarters shall have a personal identity card issued by the Headquarters showing names, date and place of birth, nationality, rank or grade, number (if any), photograph and period of validity. This card must be presented on demand.

Article 6

1. The obligations to waive claims imposed on the Contracting Parties by Article VIII of the Agreement shall attach both to the Allied Headquarters and to any Party to this Protocol concerned.

2. For the purposes of paragraphs 1 and 2 of Article VIII of the Agreement,

(a) property owned by an Allied Headquarters or by a Party to this Protocol and used by an Allied Headquarters shall be deemed to be property owned by a Contracting Party and used by its armed services;

(b) damage caused by a member of a force or civilian component as defined in paragraph 1 of Article 3 of this Protocol or by any other employee of an Allied Headquarters shall be deemed to be damage caused by a member or employee of the armed services of a Contracting Party;

(c) the definition of the expression ”owned by a Contracting Party” in paragraph 3 of Article VIII shall apply in respect of an Allied Headquarters.

3. The claims to which paragraph 5 of Article VIII of the Agreement applies shall include claims (other than contractual claims and claims to which paragraphs 6 or 7 of that Article apply) arising out of acts or omissions of any employees of an Allied Headquarters, or out of any other act, omission or occurrence for which an Allied Headquarters, or out of any other act, omissions or occurrence for which an Allied Headquarters is legally responsible, and causing in the territory of a receiving State to third parties, other than any of the Parties to this Protocol.

7 artikla

1. Sopimuksen X artiklan mukaisesti joukon tai siviilihenkilöstön jäsenille palkoista ja palkkioista myönnettävä verovapaus koskee tämän pöytäkirjan 3 artiklan 1 kappaleen a kohdassa ja b kohdan i alakohdassa määritellyn liittouman esikunnan henkilöstön osalta heidän siinä ominaisuudessa saamia palkkoja ja palkkioita, jotka maksavat asevoimat, joihin he kuuluvat tai joiden palveluksessa he ovat. Tämä kappale ei vapauta tällaista jäsentä tai työntekijää sen valtion verotuksesta, jonka kansalainen hän on.

2. Pohjois-Atlantin neuvoston määräämiin luokkiin kuuluvat liittouman esikunnan työntekijät ovat vapautetut veroista palkkojen ja palkkioiden osalta, jotka liittouman esikunta maksaa heille siinä ominaisuudessa. Tämän pöytäkirjan sopimuspuoli voi kuitenkin sopia liittouman esikunnan kanssa järjestelystä, jonka mukaan kyseinen sopimuspuoli ottaa palvelukseen ja osoittaa liittouman esikunnalle kansalaisensa (paitsi, jos kyseinen sopimuspuoli niin haluaa, sellaiset henkilöt, joilla ei ole kotipaikkaa sen alueella), jotka palvelevat liittouman esikunnan henkilöstössä, ja maksaa sellaisen henkilöstön palkat ja palkkiot omista varoistaan ja määrittelemänsä taulukon mukaisesti. Kyseinen sopimuspuoli voi verottaa näin maksettuja palkkoja ja palkkioita, mutta ne ovat vapautettuja muiden sopimuspuolten veroista. Jos tämän pöytäkirjan sopimuspuoli sopii tällaisesta järjestelystä ja järjestelyä myöhemmin muutetaan tai se lakkautetaan, tämän pöytäkirjan sopimuspuolia ei enää sido tämän kappaleen ensimmäinen virke, jonka mukaan niiden kansalaisille maksetut palkat ja palkkiot ovat vapautettuja veroista.

8 artikla

1. Liittouman esikunnan perustamisen, rakentamisen, ylläpitämisen ja toiminnan helpottamiseksi esikunta vapautetaan mahdollisuuksien mukaan tulleista ja veroista, jotka vaikuttavat sen kuluihin yhteisen puolustuksen järjestämiseksi ja sen viralliseksi ja yksinomaiseksi hyödyksi. Kukin tämän

Article 7

1. The exemption from taxation accorded under Article X of the Agreement to members of a force or civilian component in respect of their salaries and emoluments shall apply, as regards personnel of an Allied Headquarters within the definitions in paragraph 1 (a) and (b) (i) of Article 3 of this Protocol, to salaries and emoluments paid to them as such personnel by the armed service to which they belong or by which they are employed, except that this paragraph shall not exempt any such member or employee from taxation imposed by a State of which he is a national.

2. Employees of an Allied Headquarters of categories agreed by the North Atlantic Council shall be exempted from taxation on the salaries and emoluments paid to them by the Allied Headquarters in their capacity as such employees. Any Party to the present Protocol may, however, conclude an arrangement with the Allied Headquarters whereby such Party will employ and assign to the Allied Headquarters all of its nationals (except, if such Party so desires, any not ordinarily resident within its territory) who are to serve on the staff of the Allied Headquarters and pay the salaries and emoluments of such persons from its own funds, at a scale fixed by it. The salaries and emoluments so paid may be taxed by the Party concerned but shall be exempted from taxation by any other Party. If such an arrangement is entered into by any Party to the present Protocol and is subsequently modified or terminated, Parties to the present Protocol shall no longer be bound under the first sentence of this paragraph to exempt from taxation the salaries and emoluments paid to their nationals.

Article 8

1. For the purpose of facilitating the establishment, construction, maintenance and operation of Allied Headquarters, these Headquarters shall be relieved, so far as practicable, from duties and taxes, affecting expenditures by them in the interest of common defence and for their official and

pöytäkirjan sopimuspuoli ryhtyy neuvotteluihin sen alueella mahdollisesti toimivan liittouman esikunnan kanssa tehdäkseen sopimuksen tämän määräyksen täytäntöön panemisesta.

2. Liittouman esikunnalla on samoilla ehdoilla oikeudet, jotka myönnetään sopimuksen XI artiklan mukaan joukolle.

3. Sopimuksen XI artiklan 5 ja 6 kappaleen määräykset eivät koske vastaanottajavaltion kansalaisia, elleivät sellaiset kansalaiset kuulu tämän pöytäkirjan sopimuspuolen, joka ei ole vastaanottajavaltio, asevoimiin.

4. Tässä artiklassa ilmaisu ”tullit ja verot” ei tarkoita maksuja saaduista palveluista.

9 artikla

Ellei Pohjois-Atlantin neuvosto toisin päättä,

a. liittouman esikunnan kansainvälisestä rahastosta pääomabudjetin mukaisesti hankittu omaisuus, jota esikunta ei enää tarvitse, luovutetaan Pohjois-Atlantin neuvoston hyväksymällä järjestelyllä ja kertyneet tuotot jaetaan tai hyvitetään Pohjois-Atlantin sopimuksen sopimuspuolten kesken siinä suhteessa niin kuin ne ovat osallistuneet esikunnan pääomakustannuksiin. Vastaanottajavaltiolla on etuoikeus hankkia sen alueella sijaitseva luovutettava kiinteä omaisuus edellyttäen, että sen tarjoamat ehdot eivät ole epäedullisemmat kuin kolmannen osapuolen tarjoamat ehdot;

b. maaomaisuus, rakennukset tai kiinteät rakennelmat, jotka vastaanottajavaltio on antanut liittouman esikunnan käyttöön ja josta ei ole veloitettu esikuntaa (nimellistä veroitusta lukuun ottamatta) ka jota esikunta ei enää tarvitse, palautetaan vastaanottajavaltiolle. Pohjois-Atlantin neuvosto määrittelee esikunnan käytöstä vastaanottajavaltion antamalle omaisuudelle aiheutuneen arvonnousun tai -laskun (ottaen huomioon vastaanottajavaltiossa sovellettavan lain) ja jakaa, hyvittää tai veloittaa sen Pohjois-Atlantin sopimuksen sopimuspuolten kes-

exclusive benefit, and each Party to the present Protocol shall enter into negotiations with any Allied Headquarters operating in its territory for the purpose of concluding an agreement to give effect to this provision.

2. An Allied Headquarters shall have the rights granted to a force under Article XI of the Agreement subject to the same conditions.

3. The provisions in paragraphs 5 and 6 of Article XI of the Agreement shall not apply to nationals of the receiving States, unless such nationals belong to the armed services of a Party to this Protocol other than the receiving State.

4. The expression 'duties and taxes' in this Article does not include charges for services rendered.

Article 9

Except in so far as the North Atlantic Council may decide otherwise,

(a) any assets acquired from the international funds of an Allied Headquarters under its capital budget and no longer required by the Headquarters shall be disposed of under arrangements approved by the North Atlantic Council and the proceeds shall be distributed among or credited to the Parties to the North Atlantic Treaty in the proportions in which they have contributed to the capital costs of the Headquarters. The receiving State shall have the prior right to acquire any immovable property so disposed of in its territory provided that it offers terms no less favourable than those offered by any third party;

(b) any land, buildings or fixed installations provided for the use of an Allied Headquarters by the receiving State without charge to the Headquarters (other than a nominal charge) and no longer required by the Headquarters shall be handed back to the receiving State, and any increase or loss in the value of the property provided by the receiving State resulting from its use by the Headquarters shall be determined by the North Atlantic Council (taking into consideration any applicable law of the receiving State) and distributed among or credited or

ken siinä suhteessa kuin ne ovat osallistuneet esikunnan pääomakustannuksiin.

10 artikla

Kullakin strategisen tason esikunnalla on oikeushenkilöllisyys; sillä on kelpoisuus tehdä sopimuksia ja hankkia ja vallita omaisuutta. Vastaanottajavaltio voi kuitenkin edellyttää, että toimivallan käytöstä soviin sen ja strategisen tason esikunnan tai sen alaisen ja sen puolesta toimivan liittouman esikunnan välisellä järjestelyllä.

11 artikla

1. Sopimuksen VIII artiklan määräysten mukaisesti strategisen tason esikunta voi esiintyä oikeudenkäynnissä kantajana tai vastaajana. Vastaanottajavaltio ja strategisen tason esikunta tai sen alainen ja sen puolesta toimiva liittouman esikunta voivat kuitenkin sopia, että vastaanottajavaltio esiintyy strategisen tason esikunnan puolesta vastaanottajavaltion tuomioistuimissa oikeudenkäynneissä, jossa kyseinen esikunta on osapuolena.

2. Liittouman esikunnan omaisuuteen tai varoihin ei voi kohdistaa täytäntöönpanotoimia, takavarikkoa tai kiinnitystä, lukuun ottamatta sopimuksen VII artiklan 6 kappaleen a kohdassa tai XIII artiklassa tarkoitettuja tapauksia.

12 artikla

1. Liittouman esikunta voi kansainvälisen budjettinsa hoitamiseksi pitää halussaan kaikenlaista valuuttaa ja suorittaa niillä tili-siirtoja.

2. Tämän pöytäkirjan sopimuspuolet helpottavat liittouman esikunnan pyynnöstä esikunnan varojen siirtoa maasta toiseen ja liittouman esikunnan hallussaan olevan valuutan vaihtamista toiseksi valuutaksi, kun se on välttämätöntä liittouman esikunnan tarpeita varten.

13 artikla

Liittouman esikunnan arkistot ja muut esikunnan käytössä olevissa tiloissa olevat

debited to the Parties to the North Atlantic Treaty in the proportions in which they have contributed to the capital costs of the Headquarters.

Article 10

Each Supreme Headquarters shall possess juridical personality; it shall have the capacity to conclude contracts and to acquire and dispose of property. The receiving State may, however, make the exercise of such capacity subject to special arrangements between it and the Supreme Headquarters or any subordinate Allied Headquarters acting on behalf of the Supreme Headquarters.

Article 11

1. Subject to the provisions of Article VIII of the Agreement, a Supreme Headquarters may engage in legal proceedings as claimant or defendant. However, the receiving State and the Supreme Headquarters or any subordinate Allied Headquarters authorized by it may agree that the receiving State shall act on behalf of the Supreme Headquarters in any legal proceedings to which that Headquarters is a party before the courts of the receiving State.

2. No measure of execution or measure directed to the seizure or attachment of its property or funds shall be taken against any Allied Headquarters, except for the purposes of paragraph 6 (a) of Article VII and Article XIII of the Agreement.

Article 12

1. To enable it to operate its international budget, an Allied Headquarters may hold currency of any kind and operate accounts in any currency.

2. The Parties to the present Protocol shall, at the request of an Allied Headquarters, facilitate transfers of the funds of such Headquarters from one country to another and the conversion of any currency held by an Allied Headquarters into any other currency, when necessary to meet the requirements of any Allied Headquarters.

Article 13

The archives and other official documents of an Allied Headquarters kept in premises

tai asianmukaisesti valtuutetun esikunnan jäsenen hallussa olevat viralliset asiakirjat ovat loukkaamattomia, ellei esikunta ole luopunut tästä koskemattomuudesta. Esikunta todentaa vastaanottajavaltion pyynnöstä ja sen edustajan läsnä ollessa asiakirjojen luonteen vahvistaakseen, että ne ovat oikeutettuja tässä artiklassa tarkoitettuun koskemattomuuteen.

14 artikla

1. Tätä pöytäkirjaa tai sopimusta tai niiden osaa voidaan Pohjois-Atlantin neuvoston päätöksellä soveltaa mihin tahansa Pohjois-Atlantin sopimuksen mukaisesti perustettuun kansainväliseen sotilasesikuntaa tai järjestöön (joka ei sisälly tämän pöytäkirjan 1 artiklan b ja c kappaleen määritelmiin).

2. Kun Euroopan puolustusyhteisö perustetaan, tätä pöytäkirjaa voidaan soveltaa liittouman esikunnan alaisten Euroopan puolustusvoimien henkilöstöön ja heidän huollettaviinsa Pohjois-Atlantin neuvoston määrittelemänä ajankohtana ja sillä tavoin kuin se määrää.

15 artikla

Kaikki erimielisyydet tämän pöytäkirjan sopimuspuolten välillä tai sopimuspuolten ja liittouman esikuntien välillä, jotka koskevat tämän pöytäkirjan tulkintaa tai soveltamista, sovitaan neuvottelemalla ilman ulkopuoliseen tuomiovaltaan turvautumista. Jollei tässä pöytäkirjassa nimenomaisesti toisin määrätä, erimielisyydet, joita ei voida ratkaista välittömällä neuvotteluilla, alistetaan Pohjois-Atlantin neuvoston ratkaistavaksi.

16 artikla

1. Sopimuksen XV ja XVII—XX artiklaa sovelletaan tämän pöytäkirjan osalta siten kuin ne olisivat sen olennainen osa. Pöytäkirjaa voidaan kuitenkin tarkistaa, sen soveltaminen voidaan keskeyttää, se voidaan ratifioida, siihen voidaan liittyä, se voidaan irtisanoa tai sen voimassaoloa voidaan jatkaa sopimuksen määräyksistä riippumatta.

used by those Headquarters or in the possession of any properly authorized member of the Headquarters shall be inviolable, unless the Headquarters has waived this immunity. The Headquarters shall, at the request of the receiving State and in the presence of a representative of that State, verify the nature of any documents to confirm that they are entitled to immunity under this Article.

Article 14

1. The whole or any part of the present Protocol or of the Agreement may be applied, by decision of the North Atlantic Council, to any international military Headquarters or organization (not included in the definitions in paragraphs (b) and (c) of Article 1 of this Protocol) which is established pursuant to the North Atlantic Treaty.

2. When the European Defence Community comes into being, the present Protocol may be applied to the personnel of the European Defence Forces attached to an Allied Headquarters and their dependents at such time and in such manner as may be determined by the North Atlantic Council.

Article 15

All differences between the Parties to the present Protocol or between any such Parties and any Allied Headquarters relating to the interpretation or application of the Protocol shall be settled by negotiation between the parties in dispute without recourse to any outside jurisdiction. Except where express provision is made to the contrary in the present Protocol or in the Agreement, differences which cannot be settled by direct negotiation shall be referred to the North Atlantic Council.

Article 16

1. Articles XV and XVII to XX of the Agreement shall apply as regards the present Protocol as if they were an integral part thereof, but so that the Protocol may be reviewed, suspended, ratified, acceded to, denounced or extended in accordance with those provisions independently from the Agreement.

2. Tätä pöytäkirjaa voidaan täydentää vastaanottajavaltion ja strategisen tason esikunnan välillä kahdenvälisellä sopimuksella ja vastaanottajavaltion ja strategisen tason esikunnan viranomaiset voivat sopia pöytäkirjan tai sopimuksen, sellaisena kuin ne siitä soveltavat, minkä tahansa määräyksen täytäntöön panemisesta hallinnollisin toimin ennen pöytäkirjan ratifioimista.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

Tehty Pariisissa 28 päivänä elokuuta 1952 englannin ja ranskan kielillä, jotka kummatkin tekstit ovat yhtä todistusvoimaisia, yhtenä alkuperäiskappaleena, joka talletetaan Amerikan Yhdysvaltojen hallituksen arkistoihin. Amerikan Yhdysvaltojen hallitus toimittaa siitä oikeaksi todistetut jäljennökset kaikilla allekirjoittajavaltioille ja siihen liittyville valtioille.

2. The present Protocol may be supplemented by bilateral agreement between the receiving State and a Supreme Headquarters, and the authorities of a receiving State and a Supreme Headquarters may agree to give effect, by administrative means in advance of ratification, to any provisions of this Protocol or of the Agreement as applied by it.

In witness whereof the undersigned Plenipotentiaries have signed the present Protocol.

Done in Paris this 28th day of August 1952, in the English and French languages, both texts being equally authoritative, in a single original which shall be deposited in the archives of the Government of the United States of America. The Government of the United States of America shall transmit certified copies thereof to all the signatory and acceding States.